

LBRIS

We know
books

Textul biblic este preluat din traducerea catolică a Bibliei:

Departamentul de Cercetare Biblică,
Iași – www.bibliacatolica.ro (traducători: Pr.
Eduard Patrașcu și Pr. Alois Bulai).

Lucrare publicată cu sprijinul
Asociației L'Œuvre d'Orient

Redactor: Pr. Daniel Avram
DTP: Valerian Susan

Alain Quilici, *Le ciel est tout proche. 15 clés pour
comprendre le livre de l'Apocalypse*

© 2020, Groupe Elidia, Éditions Artège, Perpignan, France
© 2023, Casa de Editură Viața Creștină, Cluj-Napoca

Casa de Editură „Viața Creștină”
Str. Moșilor, nr. 26, 400001 Cluj-Napoca
tel: 0729-884889
e-mail: viata.crestina@gmail.com
www.viata-crestina.ro

Descrierea CIP poate fi consultată la
Biblioteca Națională a României

ISBN 978-973-674-223-1

ALAIN QUILICI

CERUL ESTE FOARTE APROAPE

15 chei pentru înțelegerea cărții Apocalipsei

Traducere de Ana-Maria Răducan

CLUJ-NAPOCA, 2023

CUPRINS

INTRODUCERE:

A intra în Cartea Apocalipsei	5
1. CRISTOS ISUS, DOMNUL.....	13
Revelația lui Isus Cristos.....	13
Martorul cel credincios	17
Primul născut dintre cei morți	17
Principele regilor pământului	18
Cel care ne iubește.....	18
Cel care ne-a eliberat de păcatele noastre în sângele Său ...	19
Ne-a făcut o împărăție, preoți pentru Dumnezeu.....	19
El este cel care vine. El este alfa și omega	20
Un Miel.....	23
Un copil	25
Cel care seceră și cel care culege	26
Ospățul de nuntă	27
2. BISERICA ȘI BISERICILE	29
3. CIFRE ȘI NUMERE.....	37
4. CELE ȘAPTE FERICIRI	41
Fericii cei care citesc și cei care ascultă cuvintele profeției și țin cele scrise în ea, căci timpul este aproape.....	43
Fericii cei morți, cei care de acum mor în Domnul! Da, fericiți – spune Spiritul –, căci se vor odihni de truda lor, căci faptele lor îi urmează.	45
Fericit cel care veștează și își păstrează hainele ca să nu umble gol și [astfel] să i se vadă rușinea!.....	46

Fericiți cei chemați la ospățul de nuntă al Mielului!.....	48
Fericit și sfânt este cel care are parte de învierea cea dintâi!...	49
Fericit cel care păstrează cuvintele profeției cărții acesteia!.....	51
Fericiți cei care își spală hainele ca să aibă putere asupra pomului vieții și să poată intra prin porți în cetate!.....	52
5. CĂRȚILE	53
Cartea scrisă pe o parte și pe alta și sigilată.....	55
Cartea cea mică deschisă.....	57
Cartea vieții.....	60
6. TIMPUL	63
Duratele	65
Clipa.....	71
7. FEMEI	77
O femeie în cer.....	78
O femeie pe pământ.....	81
8. CETĂȚI	85
Babilon	87
Ierusalim	91
9. MUCENICII	95
Isus, mucenicul.....	96
Toți mucenicii	97
10. ÎNGERII	105
Misiunea îngerească.....	107
Liturghia cerească.....	111
Îngerul vestitor	114
Bătălia finală	117
11. CEI DOI MARTORI	123
Martorul.....	125
Doi martori într-unul.....	127

12. CATACLISMELE	135
Vai, vai, vai!	139
13. ANIMALELE	147
Mielul.....	147
Cele patru Animale	150
Animale neobișnuite.....	152
Cele două Fiare	154
14. CERUL ȘI PĂMÂNTUL	157
15. ZGOMOTE, ȚIPETE ȘI CÂNTĂRI	163
Cântările	166

A intra în Cartea Apocalipsei

Ce carte neobișnuită Apocalipsa Sfântului Ioan! Cititorul care tocmai a parcurs Evanghelia după Sfântul Ioan, apoi Evanghelia după Sfântul Luca și prelungirea ei, Faptele Apostolilor, se întreabă dacă este oare vorba despre aceeași lume. Nu se mai regăsește în ea. Cu atât mai mult cu cât poate are și niște idei preconcepute. Cine spune „Apocalipsă” se gândește la catastrofe, la distrugerea lumii, la chinurile iadului. Tremură gândindu-se la descrierile acestea. Și nu este dezamăgit. Așa că ajungem să ne întrebăm dacă această carte chiar face parte din canonul Scripturilor, acele texte oficiale păstrate de Tradiție, consimțite de toți și a căror autenticitate este atestată de Sfântul Irineu. Cartea Apocalipsei face parte din cărțile canonice. Când s-a constituit corpusul de scrieri la care credincioșii puteau apela pentru a-și întări credința, a fost înglobată și ea. Altele nu. Câteva scrieri nu meritau a fi păstrate. Mai ales cele care erau mai mult opera imaginației și nu a Revelației. Însă au fost și multe scrieri excelente care nu au fost încorporate, chiar dacă ar fi meritat. Este cazul scrierilor Sfântului Barnaba, ale Sfântului Ignațiu de Antiohia sau ale Sfântului Clement al Romei. Aceasta este lucrarea Sfântului Spirit. Nu este o lucrare omenească. Ea a fost inspirată. Și de la începuturile Bisericii s-a păstrat în ceea ce noi numim Noul Testament, corpusul de texte care întemeiază Revelația creștină.

Câteva texte care nu au fost încorporate conțin niște detalii foarte lămuritoare cu privire la viața Fecioarei Maria sau a

Sfântului Iosif. Regăsim în ele, printre altele, relatarea Intrării Mariei la Templu, la vârsta de trei ani. Evangheliile nu vorbesc despre acest episod și, totuși, Biserica l-a păstrat și a făcut din el o sărbătoare liturgică: Intrarea în Biserică a Fecioarei Maria, sărbătorită pe 21 noiembrie. Alt episod este sfânta adormire a Sfântului Iosif, la care a participat și Fiul său adoptiv, Domnul nostru, Isus Cristos.

Toate textele care nu au fost încorporate în *canonul* Scripturilor sunt cunoscute, accesibile tuturor și editate¹. Lista definitivă a scrierilor canonice nu s-a făcut de pe o zi pe alta.

Este destul de surprinzător că a fost încorporat aici și un text atât de dificil de înțeles precum cartea Apocalipsei. Așadar, trebuie să luăm în considerare acest fapt și să mergem să descoperim textul cu aceeași stare de spirit pe care o avem atunci când citim Evangheliile. De altfel, mai mulți Părinți ai Bisericii au numit Apocalipsa a cincea Evanghelie!

Această carte este o mină de imagini simbolice care au hrănit reflecția predicatorilor și a teologilor și imaginarul multor artiști. Cititorul este invitat să le descopere de-a lungul acestor 15 etape. Este cu atât mai important să cunoaștem aceste imagini și să începem să le explicăm, cu cât le regăsim într-un foarte mare număr de reprezentări. A nu le cunoaște înseamnă a se lipsi de luminile necesare care ne permit să citim nenumărate capodopere din domeniul picturii, mozaicului, sculpturii, muzicii sau cinematografului, așa cum este marele film al lui Ingmar Bergman, „A șaptea pecete”.

Nu dorim să oferim o nouă interpretare sau o nouă citire cărții Sfântului Ioan. Au existat sute de-a lungul secolelor. Este vorba mai degrabă despre un parcurs, ca o plimbare în împărăția de imagini, cu preocuparea de a hrăni rugăciunea cititorului,

¹ A se vedea în Bibliothèque de la Pléiade, *Écrits apocryphes chrétiens* (vol. 1 și 2; 2005, nr. 519, 2208 p.). A se vedea și *Premiers écrits chrétiens* (2016, nr. 617, 1678 p.).

mai ales dacă acesta este începător și copleșit de complexitatea textului.

Mesajul cărții Apocalipsei este identic cu cel al Evangheliilor. Contrariul ar fi fost foarte surprinzător! Simțim aceeași stare iminentă ca în Evangheliile, iminența convertirii, a pregătirii pentru ziua și ceasul în care Cristos va veni în slavă pentru „a-i judeca pe cei vii și cei morți”. Regăsim, deși într-un limbaj foarte diferit, același mesaj de iubire care stă în centrul învățurii Domnului Isus. Este aceeași veste a vieții veșnice. Însă aici o simțim și mai iminentă decât în Evangheliile, căci în anii 95, când apărea Apocalipsa, Isus murise și înviase de multă vreme. De multă vreme creștinii își dădeau viața pentru a-L urma pe Cristos și pentru a suferi aceeași soartă. Se simte că persecuția a marcat viața Bisericii. Ea este peste tot prezentă, fie reală, fie amenințătoare. Așadar, miza este susținerea credinței și a speranței acestor primi creștini, acestor creștini din a doua și a treia generație. Toți cei care nu au fost contemporanii lui Isus pe pământ, toți cei care „au crezut fără a fi văzut”, așa cum i-a prevenit Cristos.

Creștinii sunt tulburați de nenorocirile care li se întâmplă. Nu reușesc să înțeleagă de ce lumea este atât de crudă, de ce încă mai au loc atâtea catastrofe, cutremure, inundații și războaie aducătoare de moarte. Se puteau gândi că toate acestea s-au terminat, de vreme ce Cristos Biruitorul și Împăratul lumii, a rezolvat definitiv această situație. Însă nimic din toate acestea. Totul pare să continue ca înainte. Aveau și de ce să fie tulburați. Comunitățile și sufletele trebuiau reconciliate. Asta face cartea Apocalipsei, însă într-un limbaj atât de codificat, încât ne sunt necesare niște chei pentru a-l înțelege. În Apocalipsă se folosește o imagine a unei cărți pecetluite, în fața căreia se pune întrebarea: cine va putea să o despecetluiască pentru a o citi?

Imaginile urmează în valuri succesive. Au puține explicații. Cartea Apocalipsei este asemenea parabolilor. Să înțeleagă cine poate, după cum spune Isus însuși.

Cartea Apocalipsei, ultima carte din această adevărată bibliotecă pe care o constituie Biblia, este abundentă. Am putea-o compara cu gura de vărsare a unui mare râu. Toate apele tuturor râurilor și pâraielor, după ce străbat coline și munți, se umflă și își adună aici apele bogate, încărcate de aluviuni prețioase. Este pește din belșug. De aici putem extrage tot, fie că este condensat sau din abundență, fie că sunt referințe sau aluzii, fie că sunt imagini sau relatări, visuri sau imne.

Toate revelațiile distilate de-a lungul secolelor, care se încheie și se împlinesc în Cuvântul care S-a făcut trup, Domnul nostru Isus Cristos, sunt prezente în cartea Apocalipsei, care este, așa cum îi indică numele, „Revelația” prin excelență².

Conciliul Vatican II ne amintește că Dumnezeu a hotărât, în înțelepciunea și bunătatea Sa, să Se reveleze în persoană și să facă cunoscută taina vouinței Sale, prin care oamenii, prin Cristos, Cuvântul făcut trup, ajung la Spiritul Sfânt, care stă lângă Tatăl, și sunt făcuți părtași ai naturii dumnezeiești.

Dacă Dumnezeu Se poate revela în diverse feluri, plenitudinea acestei revelații este dăruită în Cristos Isus, care este expresia însăși a lui Dumnezeu. Dumnezeu Se revelează în mod progresiv, într-o formă încă imperfectă și incompletă, prin mesajele Profetilor de-a lungul secolelor. Însă de când Cuvântul în persoană a vorbit, niciun cuvânt, nicio scriere care nu își au rădăcina în Cristos nu s-ar putea numi „revelate”.

Isus este, prin Sine Însuși, revelația prin excelență. Cartea Apocalipsei, altfel spus cartea Revelației, nu spune altceva. Însă o spune în felul ei.

Cartea Apocalipsei nu este o carte de rugăciuni, așa cum este cartea Psalmilor. Nu este nicio carte de spiritualitate, așa

² Limba franceză a păstrat cuvântul grecesc care se traduce prin „revelație”, „apocalupsis”.

cum este cartea înțeleptului Sirah sau cartea înțelepciunii. Nu este nicio carte de devoțiune, niciun tratat de teologie, nicio carte de istorie, niciun manual de științe politice, nicio carte ezoterică, deschizătoare de perspective sumbre asupra viitorului. Nimic din toate acestea. Însă toate aceste domenii își pot trage inspirația din reflecția ei. La fel și rugăciunea.

Cel care vrea să-și hrănească rugăciunea poate găsi în cartea Apocalipsei o bogăție aproape infinită de elemente – să nu zicem chiar alimente – spirituale. Această carte este asemeni unei păduri bogate în roade prețioase. Trebuie să le căutăm, să le găsim și să le culegem de unde sunt ascunse. Sunt savuroase, hrănitoare, iar gustul lor nu se compară cu nimic altceva. Cel care le caută și le găsește descoperă, pe măsură ce înaintează, niște bogății neprevăzute și nebănuite, care îl vor minuna.

Asemeni celor patru Evanghelii, cartea Apocalipsei este Cuvântul lui Dumnezeu. Un cuvânt în felul lui propriu de a fi, un cuvânt făcut pentru a-i surprinde pe aceia care îl primesc. Un cuvânt care nu spune nimic în mod direct. Nu este un raport polițienesc și nici măcar relatarea circumstanțială a unor evenimente istorice, așa cum găsim în Evanghelii.

Acest cuvânt, ca orice alt cuvânt adevărat, nu va aduce roade decât după ce a fost auzit, meditat, iubit și realizat. Acest cuvânt nu le vorbește decât celor care știu să îl audă, care au virtutea de a-l face să vorbească.

Cartea Apocalipsei îi va ajuta în rugăciune pe aceia care o cer. Este în slujba lor, într-un mod foarte smerit și foarte tainic. Dar ce bogăție pentru aceia! Ce îmbogățire mereu reînnoită, ce călătorie minunată în cele mai sublim frumuseți, în cele mai neașteptate imaginații, în cele mai bogate imagini!

Vom merge neobosiți de la o minune la alta, până ne vom cufunda în această comuniune dulce, care este țelul la care Cristos vrea să-și atragă toate faptele Sale, pe toți credincioșii, toți cei care se vor lăsa iubiți, și toate lucrurile, fiecare după natura ei.

Cel care se roagă continuă să învețe neîncetat cum să se roage. Cererea pe care ucenicii I-o adresează Domnului este reluată neîncetat, la fiecare generație, de fiecare persoană. Nu începătorii adresează această cerere, ci aceia care s-au rugat mult. Ei socotesc că au totul de învățat pentru a se ruga cu adevărat.

Întrebarea deschide mii de răspunsuri – niciun răspuns nu îl înlătură pe altul, ci îl completează și îl lămurește. Fiecare răspuns ne duce mai departe. Acela care se roagă și acela care îl caută pe Dumnezeu nu sunt decât unul. Căci a-L căuta pe Dumnezeu nu înseamnă decât a se ruga neîncetat, iar a se ruga cu adevărat nu înseamnă decât a-L căuta neîncetat pe Dumnezeu.

Domnul Isus oferă un singur răspuns întrebării ucenicilor, o mică serie de formule scurte. Ele conțin, prin concizia lor, desăvârșirea rugăciunii. Fiecare propoziție din „Tatăl nostru” deschide perspective infinite, așa cum au experimentat toți oamenii înduhovniciți, care au trudit să înțeleagă fiecare cuvânt din această rugăciune și să mediteze la el. Acestea sunt căi simple, potrivite celor începători, care au totul de descoperit și cărora le trebuie alimentate așteptările. De aici putem extrage totul la infinit, ca în cartea Apocalipsei.

Cei care vor fi perseverat vor fi primit niște haruri de-a lungul acestui drum. Vor fi prins gustul hranei spirituale. Foamea lor va fi domolită, nevoile lor cele mai importante vor fi satisfăcute. Pentru că merg pe drumuri mai abrupte, le vor trebui forțe mai mari, pentru a le străbate. Vor fi probe neprevăzute, obstacole de trecut și provocări personale de câștigat. „Tatăl nostru” le va fi călăuză în noaptea deasă, în îndoielile care îi macină. Până vor trece pragul care le va dezvălui ochilor orizonturile liniștite și luminoase.

La fel este și cartea Apocalipsei pentru acela care trudește să o citească. În citirea ei se parcurg mai multe etape, ca în viață. Însă aceste etape nu sunt mereu succesive. Fiecare le parcurge neîncetat din nou. Câteodată este chiar necesar să reconfigurăm

traseul și să o luăm de la început, căci adesea finalul aruncă o lumină asupra începutului. Astfel, putem face din nou același drum de plăcere, pentru a vedea mai bine peisajele descoperite. Câteva ne vor da sentimentul unor repetiții, care nu va fi unul fals. Drumurile se intersectează din nou și din nou. Revedem aceleași peisaje. Ascultăm aceleași plânsete. Avem nevoie de perseverență în lectură, la fel ca în viața spirituală.

Ioan, autorul cărții Apocalipsei, este un maestru spiritual. El notează în ea învățăturile pe care le-a primit prin inspirație și prin viziuni. Notează și exercițiile și metoda. Trebuie să ne încredințăm lui, să avem încredere în el, să mergem la pas cu el, să acceptăm să fim surprinși la fiecare pagină, să tăcem atunci când nu înțelegem și să ascultăm mereu. Adesea, rezultatul li se va arăta celor care nu îl caută.

Evangheliile i-au obișnuit pe credincioși să stea alături de Domnul Isus. Îl urmărim din Nazaret până în Ierusalim, drumul devine cunoscut. Este aieva. Cine nu și-a imaginat, fără să fi fost vreodată acolo, locurile, persoanele, evenimentele relatate de Evangheliile? Vedem lacul Ghenizaret, cu pescarii cum stau la mal, întinzându-și undițele. Vedem mulțimea stând pe iarbă la munte, de fapt, o colină. Vedem turma de porci cum se aruncă în mare. Îl vedem pe Isus aclamat de mulțime, intrând în Ierusalim. Simțim opresiunea care trebuie să fi domnit în inimi în noaptea de agonie din Ghetsimani.

Nimic de acest fel în cartea Apocalipsei! Nu regăsim niciun reper familiar. Nu ne întâlnim cu niciun personaj din cele care stau în centrul relatărilor evanghelice. Nu este vorba nici despre Maria, nici despre Simon Petru, nici despre Iacob, Ioan și ceilalți, nici despre Nicodim, Maria Magdalena sau Lazăr.

Numai două persoane sunt numite: Isus, al cărui nume apare de vreo zece ori, însă nu în situații care să amintească de cele din Evangheliile, și Ioan, al cărui nume apare de patru ori, dar atât de imprecis, încât este imposibil să știm dacă este vorba despre același Ioan din Evangheliile sau despre un altul. Regăsim,

în mod surprinzător, și numele unui ucenic, „Antipa, martorul meu cel credincios, a fost ucis la voi”³, necunoscut, de altfel – aici este numit și pe dată uitat. Mai există și Mihail, însă acesta nu este un om. Și Satan, care nici el nu este om.

Curioasă carte, care nu pune în scenă decât niște anonimi, două femei, doi martori, bătrâni, fără a-i numi vreodată. Rezultă niște simboluri sau niște generalități, niște modele, atrăgătoare sau respingătoare, fără trup, fără istorie, fără nume.

Dimpotrivă, cartea Apocalipsei evocă niște mulțimi imense, milioane de creaturi cerești, mulți îngeri, pe care însă nu îi descrie niciodată și nici nu ne oferă elemente pentru a putea să ni-i imaginăm, oricât de puțin și oricât de incoerent. Căci sintagme precum „un înger puternic” sau „un alt înger” nu ajută imaginația. Cât despre animale, atât de numeroase în carte, ele sunt adesea atât de bizare, încât ne întrebăm dacă numele lor corespunde cu cel al făpturilor cunoscute pe fața pământului.

Cu toate acestea, mesajul cărții Apocalipsei este același cu cel din Evangheliile, însă este oferit într-o formă atât de misterioasă, încât nu este suficient să spunem că este vorba despre un anumit gen literar, pentru a-i lămuri conținutul.

Este vorba mai degrabă despre o imensă tapiserie care are o tramă comună – improbabilă și totuși reală întâlnire dintre cer și pământ – făcută dintr-o mie de fire sau rețele de fire. Totul formează un peisaj minunat, mereu surprinzător, care se cere a fi contemplat în detaliu. Este ceea ce ne propunem să facem.

Trebuie să tragem aceste fire. Ele ne vor fi călăuzele care ne vor permite să percepem ceva din revelația adusă în lume de cartea Apocalipsei. Ele vor dărui rugăciunii credincioșilor un liant mângâietor, care va permite mereu să fie îmbogățit, reînnoit neîncetat, fără a cădea în plictiseală. Dimpotrivă, ne va încuraja să mergem înainte.

³ Apocalipsa 2, 13.

CRISTOS ISUS, DOMNUL

Revelația lui Isus Cristos

Așa începe cartea Apocalipsei. O „apocalipsă” este o revelație. Așadar, nu vom găsi în această carte nici raționamente, nici argumentări, niciun tratat teologic. Cititorul este avertizat de aceasta încă de la început. Nu trebuie să caute aici ceea ce nu se găsește nici clar expus, nici sugerat. Va fi foarte dezamăgit dacă va citi textul cu speranța de a găsi în el răspunsuri la întrebările sale, imediate sau generale.

Cititorul sau ascultătorul acestui cuvânt este informat în mod onest: este vorba despre o revelație, adică despre un cuvânt inspirat. Ea Îi este dăruită de către Dumnezeu lui Isus, pentru a o transmite tuturor celor ce vor să o primească.

Acest cuvânt inspirat este transmis în cascadă, de la unul la altul, până la un eminent slujitor, pe nume Ioan, care trebuie să îl publice. El îl publică o dată pentru totdeauna și ar trebui să fie suficient. Nu îl va opri nimeni, nici în spațiu, nici în timp. Este precum acele fructe coapte din Pomul vieții, pe care fiecare le poate culege, căci ele rodesc neîncetat, „douăsprezece roade, în fiecare lună rodul său”¹.

Această revelație se numește „a lui Isus Cristos”. El este autorul ei. Misiunea Lui este de a revela. Revelația Îi aparține. El transmite ceea ce El însuși a primit, ceea ce a primit de

¹ Apocalipsa 22, 2.

la Dumnezeu în persoană. La rândul Lui, El revelează ceea ce I-a fost revelat. Fericiți cei care nu șovăie, ci primesc acest cuvânt revelat în toată simplitatea inimii. Cuvântul trebuie primit sau nu. Cel care se îndoiește că acest cuvânt provine de la Dumnezeu nu va găsi nimic. Pentru el nu va fi decât o succesiune de imagini ciudate și afirmații incoerente, făcute mai mult să tulbure decât să clarifice.

Fericit însă cel care va primi cuvântul ca atare, căci va înainta mai mult, iar vederea sa interioară se va ascuți și mai mult. Lumini nebănuite vor apărea. Acestea vor lumina mesajul. El va vedea mai clar. Va primi o resursă interioară, care îi va călăuzi viața, în mijlocul primejdiilor. O revelație nu se explică. Ea enunță. Ea se oferă. Trebuie să o prindem din zbor. Ea va rămâne obscură pentru cei care vin cu propriile lor lumini. Ea se va lumina de la sine pentru cei care vor accepta să primească lumină de la ea. Căci ea posedă propria sa lumină.

„Revelația lui Isus Cristos”. Această revelație nu este doar lucrarea lui Isus Cristos, ea spune și ceva despre El: acest cuvânt Îl revelează pe Isus Cristos. Ea contribuie în a-L face cunoscut, ea îi desăvârșește portretul, dezvăluindu-I marea taină, ascunsă de la întemeierea lumii și care ne este dată a o cunoaște în aceste vremuri, care nu sunt cele din urmă, ci sunt cele dintâi. Acest cuvânt anunță ceea ce trebuie să sosească, iar Isus este primul cuvânt din ea.

Iată misiunea lui Ioan, de care beneficiază cititorul actual. Misiunea sa este de a da „mărturie că toate câte le-a văzut și sunt cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Isus Cristos”². Fericit cel care aude! Și mai fericit cel care primește și asimilează acest cuvânt! Acum este marele timp. Acum trebuie să îl percepem. Astăzi ne vorbește. Măine nu el va fi trecut, ci tu, cititorule, vei fi cel care vei fi dispărut. În curând va sosi ceea ce cuvântul prevestește.

² Apocalipsa 1, 2.

Tot ceea ce va spune acest cuvânt Îl reprezintă pe Isus Cristos. Îl revelează, în tușe succesive, care Îi creionează un portret care se îmbogățește, odată cu fiecare revelație, spunând totul despre El, fără a spune însă, în același timp, niciodată totul.

Așadar, în ce fel este evocat Domnul Isus în cartea Apocalipsei? Câteodată este numit, altădată I se conferă un titlu sau o imagine. La începutul Revelației este numit în mod clar Isus Cristos, însă această denumire nu este folosită decât de trei ori și numai în primele fraze ale cărții:

Apocalipsa 1, 1: Revelația lui Isus Cristos

Apocalipsa 1, 2: Cuvântul și mărturia lui Isus Cristos

Apocalipsa 1, 4-5: Harul și pacea sunt date de Isus Cristos.

În mod curios, acest nume de Isus Cristos, atât de familiar creștinilor, nu mai este niciodată folosit în această revelație, care, totuși, nu vorbește decât despre El. Același lucru se petrece și în cele patru Evanghelii. Numele „Isus Cristos” nu este folosit decât foarte rar: de trei ori la Matei, o dată la Marcu, de două ori la Ioan și niciodată la Luca!

În Apocalipsă, „Isus Cristos” este precum cheia unui portativ. Ea ne permite lectura. Ar trebui să ne aplecăm asupra ei, dacă nu pentru a cânta bine, măcar pentru a citi bine. Spre deosebire de cele patru Evanghelii, care folosesc numele „Isus” de sute de ori, căci acesta este numele Său, Apocalipsa nu vorbește despre Isus decât într-un mod indirect. Și nu o face pentru a-L desemna, ci pentru a se referi la El în formule de genul: „părtaș cu voi în Isus”³, „cei care păzesc credința lui Isus”⁴ sau „mărturia lui Isus”.

³ Apocalipsa 1, 9.

⁴ Apocalipsa 14, 12.

Numai la finalul cărții, Isus ia cuvântul: „Eu, Isus, l-am trimis pe îngerul meu să mărturisească acestea”⁵. El este cel care semnează revelația. El o autentifică. El asigură mesajul. El Își semnează numele în josul paginii, atunci când totul a fost spus.

Scopul cărții Apocalipsei, contrar celor patru Evanghelii, nu este de a relata fapte și întâmplări, cuvintele și minunile lui Isus. Acestea trebuiau făcute într-un prim moment, pentru ca toți cei care nu L-au cunoscut să știe ce au trăit aceia care L-au auzit și văzut, care L-au atins cu mâinile lor, care au mâncat și au băut împreună cu El.

Odată cu Apocalipsa a sosit timpul reflecției. Putem vorbi despre el cu un oarecare recul. Vedem mai bine că a devenit realitate. Acum, fiind mort și înviat, I se pot conferi niște titluri pe care era evident că nu I se puteau atribui în timpul vieții Sale pământești. Aceste titluri apar la începutul cărții Apocalipsei. Ele Îi oferă un portret care depășește tot ceea ce și-ar fi putut imagina contemporanii Săi imediați.

Cine este cu adevărat Isus? Apocalipsa răspunde și fiecare titlu merită o dezvoltare, căci răsună ca o notă muzicală cu armonici nesfârșite. Așadar, El este:

„Martorul cel credincios, primul născut dintre cei morți, principele regilor pământului! Celui care ne iubește și ne-a eliberat de păcatele noastre în sângele său și ne-a făcut o împărăție, preoți pentru Dumnezeu și Tatăl său, lui să-i fie gloria și puterea în vecii vecilor⁶. El este alfa și omega”⁷.

Sunt tot atâtea raze de lumină care strălucesc, ca niște perle prețioase dintr-o comoară ascunsă și descoperită deodată. Tot atâtea titluri de slavă, titluri pe care El le-a meritat, venind în lume și ducând lupta. Pentru că nu este posibil a spune toate într-un singur cuvânt, nici într-un singur nume, această succesiune

⁵ Apocalipsa 22, 16.

⁶ Apocalipsa 1, 5.

⁷ Apocalipsa 1, 8.

de titluri ne oferă tot atâtea piste care ne conduc spre câte unul dintre aspectele tainei persoanei lui Isus.

Apocalipsa nu le dezvoltă mai mult. Este prea mare riscul de a umbri acest titluri, prin adăugarea unor comentarii. Totuși, cum am putea tăcea? Fiecare titlu evocă atâtea lucruri. Ele ating atâtea corzi sensibile în sufletul credinciosului, încât nu vom sfârși niciodată să medităm la ele.

Martorul cel credincios

Astfel, „martorul cel credincios” atestă misiunea esențială a lui Isus, care mărturisește adevărul. Nu este un „martor mincinos” care vorbește pentru a nu spune nimic sau, mai rău, pentru a înșela. Este adevărat. Este fiabil. Știe despre ce vorbește. Este asumat. Și-a dat cuvântul, așa cum Și-a dat și viața. Îl putem crede. Nu poate înșela, nici nu se poate înșela, nici nu vrea să ne înșele.

Primul născut dintre cei morți

Învierea lui Isus nu este o reîntoarcere la viață, așa cum este cazul lui Lazăr. Învieind din morți, Isus intră în slava dumnezeiască. Umanitatea Sa accede la această plinătate a vieții divine, care este adevăratul destin al omului. El este primul care Se naște la această viață radical nouă. Ceea ce îi fusese revelat lui Nicodim, care nu înțelegea nimic, se realizează în Isus, nou-născut în această viață slăvită. Dacă este primul, înseamnă că vor urma și alții. Toți sunt chemați la aceasta. Din mulțimea imensă a morților răsare acest viu. Îi ia cu El pe toți aceia care „stăteau în umbra morții”. El a trecut prin zidul nevăzut. A trecut. A intrat. „Moarte, unde-ți este slava ta?”